

Plan för trygghetsskapande arbete

Pirens förskola

Läsåret 2021/2022

1	Inledning	2
1.1	Planens giltighetstid.....	2
1.2	Definitioner	2
1.2.1	Aktiva åtgärder.....	2
1.2.2	Diskriminering.....	2
1.2.3	Trakasserier	2
1.2.4	Sexuella trakasserier.....	3
1.2.5	Kränkande behandling	3
2	Arbetet under föregående läsår	3
3	Undersökning av risker och hinder	4
4	Analys av orsaker till risker och hinder.....	5
5	Åtgärder	5
6	Planerad uppföljning och utvärdering.....	6
7	Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.....	6
8	Samverkan med elever och anställda.....	7

1 Inledning

Av skollagen framgår att Haninge kommun i egenskap av huvudman för Pirens förskola ansvarar för att det i skolans verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och för att en plan mot kränkande behandling upprättas varje år.

Enligt diskrimineringslagen ansvarar Haninge kommun vidare för att ett arbete med aktiva åtgärder bedrivs i förskolornas verksamhet för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras varje år. På Pirens förskola har vi valt att upprätta ett gemensamt dokument för arbetet mot kränkande behandling och arbetet med de aktiva åtgärderna, "Pirens förskolas plan för trygghetsskapande arbete".

1.1 Planens giltighetstid

Pirens förskolas plan för trygghetsskapande arbete gäller från och med den 1 september 2021 till och med den 1 september 2022.

1.2 Definitioner

1.2.1 Aktiva åtgärder

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom bland annat en förskola motverka diskriminering samt att på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

1.2.3 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara ett barn som hånar ett annat barn för att hon bär huvudduk.

1.2.4 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

1.2.5 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering och ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kränker en elevs värdighet.

Kränkande behandling kan vara av olika karaktär. Fysisk kränkande behandling kan t.ex. bestå av sparkar, slag och knuffningar mot ett barn. Verbal kränkande behandling kan bestå av hot och nedsättande kommentarer riktade till ett barn. Kränkande behandling kan även ske i form av att frysa ut och ge elaka blickar till ett barn.

2 Arbetet under föregående läsår

Detta avsnitt avser föregående läsårs förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter. I avsnittet ska det redogöras för vilka åtgärder som har planerats i föregående plan och hur och när dessa har genomförts samt på vilket sätt samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda har ägt rum i detta arbete.

Beskriv även när och på vilket sätt föregående läsårs förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter har följts upp och utvärderats. Uppföljningen och utvärderingen ska omfatta arbetet med undersökningen, analysen och varje enskild åtgärd.

Under föregående läsår har mycket av vårt arbete förflyttas till verksamhet utomhus pga rådande pandemi. Vi har därför arbetet mycket med våra strukturer och rutiner för uteverksamhet på APT, olika nätverk, arbetslagsmöten etc, för att undersöka var det finns för områden på gården där det kan finnas risker för kränkning eller diskriminering.

Barnens delaktighet har varit av stor vikt för att skapa trygghet och trivsel och sker kontinuerligt och regelbundet genom barnmöten, barnråd, observationer, dokumentationer och dagliga samtal vid tex måltider. Vi använder oss också av litteratur samt digitala verktyg för att genom vårt projektarbete arbeta konkret med frågor kring hållbarhet, allas lika värde och det värdefulla i olikheter.

Vårdnadshavare har haft möjlighet, genom skolenkäten, att påvisa hur de upplevt arbetet med planen. I enkätsvaren framkom att enstaka föräldrar inte upplevde att de visste om kränkande behandling accepterades på förskolan. Trots att det endast var enstaka föräldrar som upplevde detta är det viktigt för oss att förmedla att vi har nolltolerans mot kränkningar och att vi tydligt arbetar med förebyggande åtgärder mot kränkningar. Att tydligare

informera föräldrar om våra tankar och hur vi arbetar förebyggande mot kränkning blir något som vi behöver fortsätta att arbeta med.

Planen har utvärderats kontinuerligt på arbetslagsmöten med hjälp av systematiskt kvalitetsarbete. Gemensamma frågor som berört planen har tagits upp och diskuterats på arbetsplatsträffar. Under Studiedagar har arbetslagen utvärderat denna plan. Detta sker bland annat genom att titta tillbaka på dokumentationer och på det systematiska kvalitetsarbetet.

Vi kommer fortsättningsvis att kontinuerligt utvärdera planen i vårt systematiska kvalitetsarbete. På varje arbetslagsmöte går vi igenom planen för att se om vi behöver komplettera eller ändra något. Vår tanke är att det ska fungera som ett levande dokument samt som formativ utvärdering.

3 Undersökning av risker och hinder

Redogör för förskolans undersökning av om det finns risker för kränkande behandling, diskriminering eller repressalier, eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i förskolan. Tänk på att även se över rutiner, riktlinjer, policys etc. på förskolan. Beskriv inledningsvis hur undersökningen har genomförts och sedan vilka eventuella risker och hinder som har upptäckts.

Vi har sett över våra rutiner, policydokument, riktlinjer och vårt värdegrundsarbete. Vi har genomfört trygghetsronder och barnronder, där eventuella risker och hinder samt åtgärder tagits fram. Dessa har sedan diskuterats på veckomöten. Vi har barnmöten, där både barn och pedagoger deltar, där syftet är att lyfta barnens tankar och idéer för att på så sätt göra barnen mer delaktiga och få inflytande över förskolans miljöer, utformning samt de aktiviteter som erbjuds. Vi har även haft regelbundna nätverk kring utemiljö och likabehandling. Vårdnadshavares svar från skolenkäten diskuteras på veckomöten, arbetslagsmöten och APT.

Vi har undersökt var barnen väljer att leka, vilka aktiviteter som är mest attraktiva och varför samt var vi pedagoger behövs vara. Detta kan variera och vi har sett att vi hela tiden behöver lyssna in och reflektera över vad barnen just nu är intresserade av för att bemanna på bästa sätt. Vi behöver vara närvarande och delaktiga i det som sker för att kunna upptäcka och motverka eventuella kränkningar eller diskriminering.

Vi har även tittat på hur det ser ut vid övergångar, där flera barn kan vistas på samma ställe samtidigt. Vid dessa tidpunkter kan det finnas en risk för fysiska och verbala kränkningar mellan barn. Vi arbetar mycket med att barnen ska få vara i mindre sammanhang för att få möjlighet att uttrycka sina tankar.

4 Analys av orsaker till risker och hinder

Redogör för förskolans analys av orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts. Det handlar om att reflektera, analysera och dra slutsatser om vad det är som gör att det ser ut som det gör.

Under det föregående året har vi varit tvungna att mer ingående gå igenom de strukturer och rutiner som finns på förskolan, då vårt arbetssätt på vissa sätt förändrats pga. rådande pandemi. Då vi nyttjar gården mer än tidigare har vi kartlagt, observerat, intervjuat barn och reflekterat över hur gården används samt vilka områden av gården som använd mer än andra och varför. Vi har sett att vissa områden av gården behöver en större bemanning och ibland en bemanning som ser annorlunda ut. Detta har diskuterats och justerats.

Vi har varit tvungna att gå igenom strukturer, rutiner och personalbemanning då dessa behövde förändras när ett arbetssätt förändras. Vi har sett över hur vi kan utveckla och förbättra den struktur, organisering av personal och det aktiva arbetet som finns kring utemiljö, zoner och aktiviteter.

Vid organisatoriska förändringar har vi upplevt att det är viktigt att alla pedagoger är delaktiga i det arbete som görs, att alla tar del av information och att planerade och fattade beslut följs. Vi upplever att det är viktigt att våga prova nya strukturer och rutiner, reflektera kring utfallet för att på sätt utveckla verksamheten. Vi upplever också att genom den dagliga dialogen med varandra, över förskolans alla avdelningar, så blir alla pedagoger mer närvarande i barnens aktiviteter.

5 Åtgärder

I detta avsnitt ska det finnas en beskrivning av de förebyggande åtgärder som behöver vidtas beträffande arbetet mot kränkande behandling och mot diskriminering samt för att främja lika rättigheter och möjligheter i skolan. Åtgärderna ska vara kopplade till de risker som identifierats i undersökningen. Det ska även finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året. Åtgärderna ska tidsbestämmas och genomföras så snart möjligt.

När allt analysmaterial har insamlats och en sammanfattning gjorts går vi över till åtgärder som i första hand har till uppgift att se över verksamhetens utformning, rutiner och policydokument. Verksamhetens strukturer och dess organisering ses också över

Vi behöver fungerande rutiner och strukturscheman, som utformas på studiedagarna i maj/juni och sedan revideras regelbundet. Strukturen diskuteras, kommuniceras, förankras och följs av alla pedagoger. Vi kommer även att ha den som en stående på punkt att reflektera kring på våra veckomöten. För att bättre nyttja tiden på veckomötet kommer vi att arbeta fram ett nytt mötesprotokoll från och med augusti.

Vi kommer att fortsätta att dela upp oss i olika zoner på gården, för att nyttja gården på bästa sätt och använda de områden på gården som är mer gömda och som barnen gärna leker vid. Zonindelning och aktiviteter kommer att utvärderas regelbundet på veckomöten och nätverksträffar.

Då enkäten visade att vissa föräldrar inte vet hur vi arbetar med t ex om ett barn blir kränkt behöver vi bli tydligare i vår skriftliga kommunikation. Vi behöver tydligare visa i våra verksamhetsbrev hur vi arbetar med kränkning och diskriminering.

6 Planerad uppföljning och utvärdering

Redogör för när och på vilket sätt förskolans förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter ska följas upp och utvärderas. Uppföljningen och utvärderingen ska omfatta arbetet med undersökningen, analysen och åtgärderna.

Under veckomöten och arbetslagsmöten följs denna plan upp för att på så sätt se att förändring skett. Detta sker genom att bland annat titta tillbaka på dokumentationer och det systematiska kvalitetsarbetet. Planen utvärderas av förskollärarna på veckomöten och av arbetslagen på Studiedagar. Arbetslagen skickar in sin utvärdering till rektor.

Nästa uppföljning och utvärdering sker i maj 2022.

7 Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Förskolan ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. I detta avsnitt ska en redogörelse göras för skolans aktuella riktlinjer och rutiner.

Det ska även finnas en beskrivning av för när och på vilket sätt föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats samt för hur och när de aktuella riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

Föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats på reflektionsmöten, nätverket om likabehandling, APT samt på studiedagarna i maj/juni och december. Utvärderingarna har baserats på observationer, samtal samt dokument såsom skolenkäten och barnintervjuer. Vi följer de sju diskrimineringsgrunderna i fyra olika steg; undersöker, analyserar, åtgärdar samt följer upp och utvärderar.

I våra riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier ingår att vi ska arbeta i mindre grupper med närvarande pedagoger som är uppmärksamma på incidenter som kan uppstå. Vi har nolltolerans kring att se och röra varandras kroppar på ett sätt som kan uppfattas som sexuella trakasserier. Vi arbetar med detta genom samtal, konkreta scenarier som barnet kan ha förståelse för samt litteratur. Upptäcks en incident tas detta tag i omgående med de inblandade.

I våra olika nätverk diskuteras ord såsom kränkning, mobbning, trakasserier, jämställdhet, jämlikhet, normkreativitet etc. för att definiera vad begreppen innebär.

Upptäcks en kränkning finns en tydlig handlingsplan för hur det ska hanteras, "Rutiner och riktlinjer vid kränkning".

8 Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda

Redogör för på vilket sätt samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda har ägt rum för innevarande års trygghetsskapande arbete. Samverkan omfattar hela det trygghetsskapande arbetet med undersökning, analys och planerade åtgärder. Det är inte nödvändigt att varje anställd och barn ska delta i arbetet utan samverkan kan ske med representanter för olika grupper.

Samverkan har gjorts regelbundet genom barnråd, barnintervjuer och dagliga samtal som vid hämtning, lämning, måltider och samlingar. Det sker också genom vårdnadshavares deltagande i skolenkäten, föräldramöten och utvecklingssamtal. Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling finns även tillgänglig för vårdnadshavare i vardera hallen på förskolan.

Vi pedagoger träffas och diskuterar på nätverk, APT och studiedagar.